

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

Pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

D-nii abonați ai Curierului Judiciar care și schimbă domiciliul de la 23 Aprilie cor., sunt rugați a ne avisa prin o carte poștală de noua d-lor adresă pentru a putea primi regulat ziarul.

Administrația ziarului «Curierul Judiciar»

S U M A R

Dubla reprezentanță a sindicului în faliment de d. C. N. Toneanu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de apel din Galați, s. II : *I. Albescu cu Enacu G. Dănilă.*

Curtea de apel din București s. II : *Marin Paicalău și Ion Tudose, condamnați în corecțional.*

Trib. jud. Muscel : *Zamfir Tucă cu Dumitru Dinu Soare.*

Judecătoria Ocolului IV București : *Gustav Fink cu Iosefa Gardemitz.*

Informațiuni.

Dubla reprezentanță a sindicului în faliment

I. 1°—Sindicul reprezintă, în același timp, pe falit și masa creditorilor. Această dublă reprezentanță rezultă din complexul dispozițiilor codicelui de comerț. În adevăr, sindicul reprezintă pe falit, care pierde conform art. 713 al. 1 cod. com. administrațiunea bunurilor sale îndată ce această stare s'a declarat printr'o sentință de faliment, precum și toate acțiunile se exercită de sindic și contra sa, cu oare-cari excepțiuni, conform aceluiași articol 713 al. 2, 3, 4 și 5 (1). Că sindicul reprezintă și masa creditorilor, de și nu găsim nici o dispozițiune precisă în codicele comercial relativ la aceasta, rezultă însă din totalitatea dispozițiilor sale. Ast-fel, prin art. 720, 721 și 722, se zice că actele nule sau anulabile se pot ataca *numai față cu masa creditorilor*. Masa, este substituită falitului prin sindic. Acest lucru, rezultă naturalmente din principiul prescriș de art. 713 prin care se dis-

pune că administrațiunea averii falitului se concentrează în mâinele sindicului (2); precum și din art. 726 al. 2, care indrituește pe sindic a liquida bunurile falitului și a le repartisa creditorilor. Negreșit că de și interesele creditorilor, cari formează o masă, se conduc de sindic, însă și aci cu oare cari excepțiuni, pe cari legea le-a prevăzut, iar altele cari rezultă din contrarietatea de interese între creditor și masă. Așa de exemplu, creditorii pot lucra și individual (dupe cum poate lucra și falitul) pentru a presenta creanțele lor la verificare (art. 768 cod. com.); a contesta creanțele altor creditor (art. 772); a supraveghia gestiunea sindicului (art. 760, 762 și 767); a face opozițiune la sentința de declarare în faliment (art. 707); când este colisiune între interesele unor creditor și ale masei (3); sau când sindicul refuză sau neglige a exercita acțiunile necesarii la conservarea sau apărarea patrimoniului falitului, sau când este vorba de a valorifica un drept al său individual, distinct de dreptul și interesul comun al creditorilor (4); sau când este vorba de oare cari urmăriri ale locatorului conform art. 716 cod. com. (5).

Din principiul acestei duble reprezentanțe, care în regulă generală este atribuită sindicului, rezultă printre altele consecințele următoare : 1° Prezența sindicului înaintea justiției în procesele în cari sunt în joc interesele falitului și ale creditorilor față cu terțiile persoane, face ca atât creditorii cât și falitul să fie bine reprezentați prin sindic. Decî nu s'ar putea cere în acest cas aplicarea art. 151 pr. civ., pe motivul că unul din creditorii falitului lipsește de la înfățișare, de oare-ce fiind reprezentat prin sindic nu se poate socoti ca absent (6). 2° Vice-versa, hotăririle câștigate de sindic, profită tutulor creditorilor recunoscuți, iar nu numai a-

(2) Ch. Lyon-Caen et Ren., t. VII, No. 251.

(3) L.-Caen et Ren., *ibid.*, No. 472.

(4) Curtea de apel Genova, 17 Mai 1895; Foro-Ital., Repert. 1895; Voce-Falimento, 122, 123.

(5) Veđi: Falimentele mele, part. I, No. 129 și urm.

(6) Cas. română, s. I, No. 113 din 13 Noembrie 1893: *Buletin*, p. 226.

(1) Vidari: Diritto commerciale, t. VIII, No. 7687.

celora din ei cari au participat la judecată împreună cu sindicul, căci acesta, represintă pe creditorii în operațiunile și judecățile ce-i interesează⁽⁷⁾.

II. — Sindicul represintă pe falit când exercită drepturile acestuia, în interesul masei; pe masă, când exercită drepturile cari sunt proprii acesteia cum de exemplu, se întâmplă în casurile de nulitate din art. 720, 721 și 722 cod. com., de cari falitul nu se poate prevala⁽⁸⁾. Aceasta este norma de a ști când represintă pe falit, când pe masă.

Și dacă se întâmplă, ca între interesele falitului și interesele masei să fie contrarietate, atunci această dublă reprezentanță este imposibilă. Legiuitorul nostru, neexplicându-se în mod precis, până unde merge una și până unde alta, ne vom conduce în resolvarea diferitelor casuri de asemenea natură, de principii, aplicându-le în așa fel, în cât să nu fie lezate nici drepturile falitului nici ale masei.

III.—Dacă sindicul falimentului are reprezentanța masei creditorilor, această însă o are numai în relațiune cu drepturile substanțiale ale falitului, căruia s'a subrogat masa; și deci, nu ar putea el să lucreze în justiție prin acțiuni cari se cuvin creditorilor în baza unor stipulațiuni urmate între dânsii și terțiile persoane cari nu sunt în legătură cu falimentul. Așa de exemplu: sindicul nu este investit juridicamente de a lucra ca reprezentant al creditorilor contra terțiului care s'ar fi obligat către ei solidaricește cu falitul⁽⁹⁾.

IV.—Sindicul dar, fiind reprezentantul creditorilor, urmează că nici o acțiune individuală din partea acestora nu este permisă; în cât creditorii nu pot individual să interviev într'un proces susținut de sindic în numele masei. Nu pot individual să exercite drepturile și acțiunile debitorului falit, conform art. 957 cod. civ. combinat cu art. 721 cod. com., nici să anuleze actele prevăzute în articolele 720 și 722 același codice⁽¹⁰⁾.

— Inșă, se face excepțiune și pentru acțiunile individuale ale creditorilor, chiar când sunt relative la drepturile substanțiale ale falimentului, atunci când există colisiune între interesele unui creditor și masă. Atunci, de și sindicul represintă în regulă generală pe creditorii, nu mai poate să represinte pe creditorul cu interese opuse masei, ba din contră, creditorul va trebui chiar, să introducă acțiunea sa în contradictor cu sindicul ca reprezentant al masei. De exemplu: niște creditorii fac acțiune contra altor creditorii pentru a preleva

ei contra celor-l'alți o porțiune din activ, ca privilegiați. Sindicul va representa pe cei-l'alți creditorii chirografarii, fără ca să se poată contesta lui această reprezentanță;—și cu atât mai puțin s'ar putea admite ca acești creditorii preținși privilegiați, intentând acțiunea lor contra sindicului și obținând o sentință favorabilă lor, să poată zice în apelul ce l'ar face sindicul că acest apel ar fi inadmisibil pentru lipsă de calitate a sindicului de a representa numai pe unii din creditorii⁽¹¹⁾.

De asemenea se permite individual creditorilor a interveni în judecățile relative la liquidarea patrimoniului, ca excepțiune la principiul reprezentanței creditorilor de către sindic, atunci când sindicul refuză sau neglije de a exercita acțiunile necesarii la conservarea sau apărarea patrimoniului falitului, și de casul când este vorba de a valorifica un drept individual distinct de dreptul și interesul comun al creditorilor. Și de aceea, chiar în cas de faliment al unui *cedente pro solvendo*, cesionarul fiind în condițiunea creditorilor neprivelegiați, nu poate interveni în cauză pentru a susține validitatea creanței contestate⁽¹²⁾.

V. — 2° Discutată însă este cestiunea de a se ști dacă sindicul, reprezentând masa, este sau nu un terțiu față cu falitul, sau un *ayaut-cause* al acestuia; și aplicațiunea 'și are locul mai cu seamă pentru actele făcute înainte de faliment și cari se opun masei care continuă pe falit, sau după faliment când continuă comerțul său și recapătă prin concordat sau alt-fel, exercițiul drepturilor și acțiunilor sale.

a) *Unii*, susțin că masa fiind în principiu un *ayaut-cause* al falitului, creditorii nu pot avea în regulă generală, mai multe drepturi de cât debitorul lor. Acesta este desesiat de administrațiunea bunurilor sale și exercițiul drepturilor sale trece la masă, pe care o represintă sindicul, care nu face de cât să exercite în numele masei drepturile falitului, printr'un fel de aplicațiune a art. 974 cod. civ.⁽¹³⁾. Represinte masa, sau pe falit, nu e nici o-dată terțiu nici pentru aceia nici pentru acesta⁽¹⁴⁾. Când falitul face acte, de exemplu, înainte de faliment, masa credală nu le poate ataca față cu un terțiu de cât în limitele dreptului ce avea și falitul, căci masa credală nu poate tot-d'auna să se zică că este o terțiu persoană și că din această cauză nu i s'ar putea opune oare-cari acte cari ar fi oposabile falitului, iar fiind reprezentată prin sindic, nu poate să facă aceia ce debitorul n'ar fi

(7) Cas. română, s. II, No. 141 din 9 Oct. 1891; *Buletin* p. 1146.

(8) L.-Caen et Ren., *Ibidem*, No. 424.

(9) Cas. Torino, 28 Martie 1890; Foro-Ital., *Repert.* 1890; *Voce-Falimento*, 132, 133, 134.

(10) Lyon-Caen et Ren., *Ibidem*, No. 473.

(11) Cas. Torino, 11 Februar 1890; Foro-Ital., *Repert.* 1890; *Voce-Falimento*, 135—138;—L.-Caen et Ren., *Ibid.*, No. 472.

(12) Apel Genova, 17 Maiu 1895; Foro-Ital., *Rep.* 1895; *Voce-Falimento* 122, 123.—Vidari No. 7687;—Apel Venezia, 26 Maiu 1891; Foro-Ital., *Rep.* 1891; *Voce-Falimento*, 77.

(13) L.-Caen et Ren., *Ibid.*, No. 477 prima parte.

(14) Vidari, N. 7686, nota 2.

putut face el singur, Ast-fel sindicul reprezentant al masei nu poate opune unui creditor lipsa de transcripțiune a unui act. In adevăr, este recunoscut în doctrină că actele sub semnătură privată, subscribe de falit înainte de sentința de declarare în faliment, sunt oposabile masei creditorilor chirografari, chiar când aceste acte nu au căpătat o dată certă anterioară declarațiunei de faliment.

Acești creditori, lucrând în această simplă calitate și neputând invoca drepturi particulare deosebite de acelea ce le dă calitatea lor de creditori chirografari asupra întregului patrimoniu al debitorului lor, trebuie în regulă generală, *afară de cazul de fraudă dovedită*, să fie considerați ca reprezentând drepturile debitorului, iar nu ca terți persoane. Acest principiu stabilit prin art. 1176 și 1182 cod. civ. este aplicabil și masei credale a unui falit, precum se aplică în materie civilă tuturilor celor-l'alți creditori chirografari, căci legea nu face nici o distincțiune între ei sub acest raport; iar declararea falimentului nu are de scop de a modifica legăturile de drept întocmite și anterioare stărei de faliment. Numai când actul petrecut între un terțiu și falit înaintea falimentului ar fi antedat *in mod fraudulos*, numai atunci nu ar fi oposabil masei credale, alt-fel el este oposabil, măcar că n'a fost transcris, căci masa în acest cas nefiind de cât falitul însuși ca substituită în drepturile sale, ea nu poate invoca mai multe drepturi de cât el (15). Și dacă o judecată s'a urmat în contradictor cu falitul la prima instanță, și falitul 'și reia liberul exercițiu al drepturilor sale, judecata se va putea continua citându-se falitul în apel, fiind-că sindicul ca reprezentant al masei, a reprezentat și pe falit, și deci nu revestește calitatea de terțiu, valorificând el pentru masă drepturile falitului (16). Din acest principiu, conform acestei opinii decurg dar următoarele consecințe: 1° După cum mai sus am arătat, actele sub-semnătură privată subscribe de falit și purtând o dată anterioară judecăței declarative de faliment, fac proba datei prin ele însă-și. Art. 1182 cod. civ. nu se aplică aci, masa nefiind considerată ca terțiu, și fără să distingem între actele comerciale și civile. Deci celor interesați cari susțin că este o antedat, că actul sub semnătură privată purtător al unei date anterioare declarațiunei de faliment ar fi cu toate acestea posterioară, incumbă sarcina de a proba fraudă (17). 2° Judecățile urmate

contra falitului înainte de judecata de faliment, sunt oposabile masei, și nici o acțiune nu-i mai este permisă spre a revoca sentința anterioară, căci aceasta nu e permis de cât persoanelor cari n'a fost parte în instanță și cari n'a fost reprezentate, pe când masa a fost reprezentată prin falit, afară numai dacă nu le atacă pentru fraudă (18). 3° Conform art. 1175 cod. civ., actul secret nu se poate opune terțiilor persoane, el nu este valabil de cât între părți; deci nu este nici un motiv de a trata pe creditori în cas de faliment, mai bine de cât în cazul în care nu este faliment; în cât actul secret este în sistemul acesta, oposabil masei.

b) *Alții*, susțin din contra că sindicul falimentului este un terțiu când represintă masa credală și face să se valorifice pentru ea drepturile falitului. Ast-fel contrar celor dișe mai sus, actul de vândare petrecut între falit și un terțiu înainte de starea de faliment, nefiind transcris și neavând, o dată certă nu poate fi oposabil masei credale, fiind aceasta, terția persoană față cu cumpărătorul, căci ori de câte ori sunt interese contrarii cu ale falitului, ea trebuie considerată ca o terță persoană și sindicul care o represintă poate opune lipsa de transcripțiune (19).

Asemenea, sindicul reprezentând și apărând masa creditorilor în contestațiunile asupra drepturilor personale ale unora din ei, este un terțiu și poate să invoace toate excepțiunile cari se cuvin terțiilor. Ast-fel, în acest cas, el va putea ataca, pe cât timp nu este legalmente certă, data titlurilor de creanță prezentate, și creditorii sunt obligați ei să facă proba datei certe a creanțelor contestate, prin unul din modurile stabilite de codicele de comerț (20).

— Tot aci trebuie să remarcăm importanta jurisprudență italiană, care admite că: în cestiunile în cari este colisiune de interese între falit și masa creditorilor, sindicul represintă pe aceasta din urmă iar nu pe falit; și vice-versa, falitul chiar și după concordat, întru cât privește asemenea cestiuni nu se substitue persoanei sindicului. Eată speța: un creditor ipotecar a apelat, contra sindicului, sentința care retrodatase data încetării plăților și declarase în același timp nulă pentru presumpțiune de fraudă o inscripțiune ipotecară în favoarea masei; acest creditor nu mai poate în urma concordatului să urmărească judecata apelului, citând în locul sindicului încetat din funcțiunile sale, pe falit care 'și-a reluat exercițiul acțiunilor sale. — In a-

(15) L.-Caen et Ren., *Ibid.*, N. 478; — Cas. română, s. I, N. 122 din 29 Martie 1894; — *Curierul Judiciar*, anul III, 1894, N. 14, pag. 110; — Apel Casale, 10 Mai 1890; Foro-Ital., Repert. 1890; Voce — Falimento, 140.

(16) Vidari, N. 7686, nota 2.

(17) Lyon-Caen et Ren., *Ibidem*, N. 477 a); — Contră: Apel Bologna, 18 Ianuar 1895; Foro-Ital., Repert. 1895; Voce — Falimento, 120, 121.

(18) Lyon-Caen et Ren., VII, N. 477 c.

(19) Apel Galați, s. II, No. 130, din 4 Noembrie 1893; *Curierul Judiciar* No. 11, pag. 87.

(20) Apel Bologna, 18 Ianuar 1895; Foro-Ital., Repert., 1895; Voce-Falimento, 120, 121.

devăr, de și prin decisiunea Curței de apel, se respusesese afirmativ, pe motivul că se presupune că falitul a făcut parte din judecata primei instanțe fiind reprezentat de sindic; însă Casația Italiană din Roma, respinge o asemenea supozițiune ca nefiind fondată pe adevărata interpretațiune și aplicațiune a art. 713 și următorii din cod. com., de oare-ce din același articol reese că nu tot-d'una și în ori-ce contestațiune judecătorească, sindicul represintă în același timp masa creditorilor și pe falit, care se găsește într'o condițiune juridică diferită de aceea a unui interzis. Indoita și contimporana reprezentațiune, sindicul nu o poate avea, când față cu lucrul în discuție, poziția falitului stă într'o oare-care colisiune cu poziția masei creditorilor, cas în care conform penultimului aliniat de sub art. 713, poate fi admisă și chiar impusă intervențiunea falitului în cauză; și dacă poate fi admis și chemat, este cert că juridicește vorbind, el nu se găsește acolo. — Apoi în cazul de față, colisiunea de interese rezultă manifest din reflecțiunea că falitul asupra căruia apasă presumpțiunea de fraudă, concedând creditorului ipotecile a căror anulare s'a cerut de sindic și obținut la prima instanță, nu putea să se asocieze cu sindicul, căci atunci el ar fi participat pentru a distruge efectele presupusei fraude în dauna unora din creditorii săi. Ast-fel că pe lângă dispozițiunea legii, sentimentul de moralitate, mai superior de cât cel pecuniar, nu permite de a admite că sindicul reprezentând masa să represinte și pe falit, lucru care și găsește confirmarea și în dispozițiunile art. 722 care prin presumpțiunea de fraudă *juris tantum* anulează actele și convențiunile acolo specificate, față cu masa creditorilor, de unde urmează că falitul fiind nerepresentat, necitat și neintervenient, fie ca autor, fie ca părât, în prima judecată, nu poate pentru prima oară să fie chemat înaintea Curței de apel, neputând fi privat de beneficiul primei instanțe. — Este adevărat că sentința tribunalului poate să devie un adevăr indiscutabil, însă numai în raporturile dintre masa creditorilor și acei creditori cari au luat parte la discuțiunea primei sentințe, nu însă, nici o dată, față cu falitul care a fost strein de judecată. — Rămâne însă creditorului ipotecar, în speța noastră, dreptul ca pe cale de acțiune saă de excepțiune, să facă a obține ca declarațiunea de nulitate a ipotecilor pronunțată față cu masa, să nu aibă efect între el, creditor ipotecar și creditorul falit șit prin concordat din starea de faliment⁽²²⁾.

⁽²²⁾ Cas. Roma, 13 Martie 1894; Foro-Ital., 1894, I, 533; — In același sens: Apel Perugia, 11 Iunie 1896; Foro-Ital., 1896, I, 1282; — Apel Genova, 16 Februarie 1895; Foro-Ital., 1895; Voce-Falimenti, 119.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, Secția II

Audiența de la 16 Octombrie 1899

Președenția D-lui E. L. G. ECONOMU, Președinte

I. Albulescu cu Enacu G. Dănilă

Competință.— Testamente.— Acțiuni relative la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor din el.— Tribunalul competent.— Femeă măritată.— Domiciliul ei.— Testamentul făcut de ea.— Unde se deschide succesiunea ei.— (Art. 63 și 196 Pr. civ.).

Domiciliu.— Schimbarea de domiciliu.— Cum se operează.— (Art. 88 și 90 Cod. civil).

Competință.— Testamente.— Legat.— Acțiuni relative la executarea dispozițiilor din testament.— Acțiune în reducerea legatului.— Natura acestor acțiuni.— Cum se determină natura unei acțiuni.— Ce tribunal le judecă.— (Art. 6 Pr. civ.).

Acțiune.— Dacă cel ce cere anularea unui testament poate cere și reducerea legatului din el.— Incetarea din viață a persoanei ce are dreptul de a intenta aceste acțiuni.— Dacă drepturile sale trec asupra moștenitorilor săi.

Testamente.— Donațiuni.— Minor mai mic de 16 ani.— Dacă poate dispune de averea sa prin testament saă donațiune între vii.— Minor mai mare de 16 ani.— Cum și de cât poate dispune de averea sa.— (Art. 806 și 807 din Codul civil).

1) *Acțiunile relative la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor coprinse în el se adresează la tribunalul locului în care s'a deschis succesiunea.*

Ast-fel, femea măritată având domiciliul său legal la bărbatul său, chiar dacă ar fi murit în casa tatălui său, succesiunea sa se deschide la domiciliul soțului și decî la acel domiciliu trebuiesc intentate acțiunile relative la validitatea testamentului lăsat de dînsa și la executarea dispozițiilor din acel testament.

2) *Schimbarea de domiciliu se operează prin locuința în fapt într'alt loc unită cu intenția de a și statornicî acolo principala așezare, și dovada intenției, în lipsă de declarație expresă, depinde de împrejurări.*

3) *Tribunalul competent a judeca acțiunile relative la executarea dispozițiilor coprinse într'un testament, este competent a judeca și acțiunile relative la reducerea legatului coprins în testament, căci și aceste acțiuni se referă tot la executarea dispozițiilor testamentului.*

De altmintrelea chiar dacă acțiunea în reducerea legatului ar fi personală și ar trebui intentată la domiciliul persoanei care deține averea, totuși natura unei acțiuni determinîndu-se după obiectul cererii iar nu după cea ce se acordă de tribunal, rezultă că tribunalul sesizat în principal de o cerere în nulitate a testamentului și în subsidiar de reducerea legatului din acel testament, este competent a judeca ambele cereri, și chiar dacă a respins cererea principală și a admis numai pe cea subsidiară, competența sa rămîne câștigată afacerii.

4) *Cine are dreptul să ceară mai mult poate*

cere și mai puțin. Ast-fel, cel ce poate cere anularea unui testament, poate cere și reducerea legatului coprins în acel testament, această din urmă cerere fiind o diminuare a cererii principale de anulare a testamentului, și dacă cel ce are aceste drepturi încetează din viață, aceste drepturi trec asupra moștenitorilor săi.

5) *Minorul mai mic de 16 ani este incapabil de a dispune de averea sa prin testament sau donațiune, și excepție la această regulă se face numai pentru minorul care a împlinit 16 ani, care este declarat capabil de a dispune prin testament, însă numai pentru jumătate din bunurile de cari, după lege, pot dispune majorii.*

Decisiunea No. 209/99 — Respinsă opoziția făcută de I. Albușescu în contra decisiunii Curței de apel din Galați, secția II cu No. 140/99 în proces cu Enacu G. Dănilă.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Vulpe în dezvoltarea motivelor opozițiunii, și

Pe d-l avocat Ionescu în combateri;

Deliberând,

Asupra incidentului ridicat de oponent, acela de necompetință a tribunalului Covurlui;

Având în vedere că această afacere are de obiect acțiunea intentată de Enacu G. Dănilă în calitate de părinte al minorei sale fiice Felicia, care aș e încetată din viață și reprezentată de tatăl ei ca succesori, contra lui I. Albușescu pentru anularea testamentului lăsat de defuncta Eufrosina G. Dănilă în favoarea tatălui ei I. Albușescu și pentru reducerea legatului coprins în acest testament;

Având în vedere că Albușescu susține că tribunalul Covurlui nu este competent de a judeca această afacere pe 2 motive: 1) pentru-că în momentul morții defuncta domiciliu în Ploești la bărbatul ei și 2) Că în urma respingerii acțiunii în nulitate a testamentului, obiectul acțiunii a rămas reducerea legatului care este o acțiune personală ce trebuie intentată la domiciliul celui care deține averea, adică la tribunalul Prahova unde locuiește Albușescu care deține averea defunctei sale fiice;

Având în vedere că după art. 63 Pr. civilă acțiunile relative la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor cuprinse în el se adresează la tribunalul locului în care s'a deschis succesiunea;

Considerând că defuncta Eufrosina Dănilă, ca femeie măritată, după art. 196 din Pr. civ. avea domiciliul său legal la domiciliul bărbatului, prin urmare chiar dacă dânsa a murit la Ploești la tatăl ei, ea este considerată că are domiciliul la bărbatul său și la acest domiciliu s'a deschis succesiunea ei, de și rămâne a se vedea unde era domiciliul bărbatului defunctei în momentul decesului acestuia;

Considerând că nici chiar Albușescu nu neagă că domiciliul lui E. Dănilă a fost în Galați, dânsul pretinde numai că soțul Dănilă și-a strămutat domiciliul din

Galați la Ploești și 'l avea în acest din urmă oraș când a încetat din viață soția sa;

Considerând că, după art. 88 din Cod civil, schimbarea de domiciliu se operează prin locuința în fapt într'un alt loc unită cu intenția de ași statornici acolo principala aședare, iar după art. 90 C. civ., dovada intenției, în lipsă de declarație expresă, depinde de împrejurări;

Având în vedere că Albușescu susține că Enacu Dănilă și-a strămutat mobilele, cărțile, și a trimis soția din Galați la Ploești, chiar el s'a mutat în acest din urmă oraș;

Considerând însă că Albușescu nu a dovedit cu nimic intenția lui Dănilă de ași statornici la Ploești principala lui aședare, căci nu a înfățișat declarația prescrisă de Codul civil în acest sens și nici n'a stabilit vre-un fapt din care să resulte această intenție. Faptul mutării mobilelor, a cărților și registrelor, și a soției nu implica intenția de ași strămuta domiciliul din Galați, dat fiind faptul că Dănilă a fost declarat în stare de faliment, că soția sa era bolnavă și avea nevoie de îngrijirea tatălui său care locuia la Ploești, mai ales că nu s'a dovedit că Dănilă s'a mutat și el împreună cu soția sa la Ploești;

Că ast-fel fiind, domiciliul defunctei Eufrosina Dănilă în momentul morții era la Galați, deci trib. Covurlui este competent de a judeca acțiunile relative la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor coprins într'insul, conform art. 6 Pr. c;

Considerând că din moment ce acest trib. este competent de a judeca acțiunile relative la executarea dispozițiilor coprins în testamentul defunctei Eufrosina Dănilă tot el este competent a judeca și acțiunile relative la reducerea legatului coprins în testament, căci este vorba despre executarea dispozițiilor cuprinse în el;

Considerând că chiar dacă acțiunea în reducere a legatului ar fi personală și ar trebui intentată la domiciliul persoanei care deține averea, după cum pretinde Albușescu, totuși natura unei acțiuni se determină după obiectul cererii iar nu după aceia ce se acordă de trib., or, în specie, s'a cerut la trib. nulitatea testamentului în principal, și reducerea legatului în subsidiar, prin urmare, competența trib. Covurlui nu mai poate fi discutată și dacă trib. a admis numai cererea subsidiară, competența rămâne câștigată afacerii după obiectul cererii.

Pentru aceste motive respinge incidentul de necompetință ridicat de oponent;

În fond:

Asupra opoziției făcută de I. Albușescu în contra decisiunii acestei Curți No. 140/99 prin care i s'a respins ca nesusținut apelul ce a declarat în contra sentinței trib. Covurlui, secția II, No. 14/99;

Având în vedere că această sentință este pronunțată asupra acțiunii intentată de Enacu G. Dănilă, în calitate de părinte al minorei sale fiice Felicia, pentru anularea testamentului autentificat de trib. Prahova la No. 3409/96, lăsat de defuncta Eufrosina E. Dănilă, mama minorei, în favoarea lui I. Albușescu, tatăl defunctei;

Având în vedere că această acțiune a fost respinsă, ca nesuținută, prin sentința No. 167/98; că în acest interval minoara Felicia încetând din viață, tatăl ei Enacu Dănilă, ca succesor, face opoziție și la ziua înfățișării susține acțiunea în principal pentru anularea testamentului, iar în subsidiar a cerut reducerea legatului cuprins în acest testament, trib. prin sentința No. 314/98 dată în lipsa lui Albuiescu a respins cererea de nulitate a testamentului, însă a admis cererea subsidiară și a redus legatul făcut de defuncta Eufrosina Dănilă prin testamentul mai sus menționat la $\frac{1}{2}$ din cotitatea disponibilă; că în contra acestei sentințe a făcut opoziție Albuiescu și i s'a respins prin sentința atacată cu apel de el;

Având în vedere că Albuiescu și susține apelul pe următoarele motive: 1) Că Enacu Dănilă nu se putea folosi de acțiunea intentată în numele minoarei sale fice și mai cu seamă să o transforme din anularea testamentului în reducere a legatului; 2) Că Eufrosina Dănilă fiind minoră mai mare de 16 ani și emancipată prin căsătorie are dreptul a testa întocmai ca și majorii; 3) Că în tot cazul Albuiescu să fie scăzut cu suma de 10330 lei cheltuelile de boală, de înmormântare a Eufrosinei Dănilă, de întreținere și înmormântare a copilei Felicia care sunt făcute de el;

Considerând că din moment ce minoara Felicia a încetat din viață tatăl ei Enacu Dănilă a succedat-o și în această calitate a intrat în toate drepturile ce dânsa avea în momentul morții, între care este și acțiunea intentată în numele ei în contra lui Albuiescu, prin urmare Dănilă este în drept a continua această acțiune făcând opoziție, apel, etc.;

Considerând că minoara dacă ar fi trăit era în drept ca pe lângă acțiunea principală cuprinsă în petiția de intentarea acțiunii să facă oral și o cerere subsidiară, aceea relativă la reducerea legatului. Acelaș lucru l putea face și tatăl minoarei care este reprezentantul drepturilor ei. De altminterlea reducerea legatului este o diminuare a cererei principale care tindea la anularea întregului legat cuprins în testament, și cine are dreptul să ceară mai mult poate cere și mai puțin. În fine, Albuiescu la prima instanță a primit desbaterile asupra reducerii legatului și deci astăzi dinaintea Curței nu mai poate ridica nici o excepțiune relativ la viciile acțiunii;

Considerând că, în fond, faptele sunt astfel: Eufrosina Dănilă, femeie măritată, având un copil pe minoara Filicia, moare în etate de 20 ani și prin testamentul său din 20 Octombrie 1896, făcut în Ploești lasă cotitatea disponibilă în toată averea ei tatălui său I. Albuiescu. Enacu Dănilă, la început ca reprezentant al minoarei sale fice, astăzi ca moștenitor al ei, în numele său propriu, cere prin acțiunea de față ca să se reducă acest legat la jumătate din cotitatea disponibilă prevăzută de lege pentru majorii pe motiv că testatoarea era minoră în momentul morții sale;

Considerând că după art. 806 C. civ. minorul mai mic de 16 ani este incapabil de a dispune de averea sa prin testament sau donațiune;

Că după art. 807 din acelaș Cod, excepție la această

regulă, se face numai pentru minorii cari au împlinit 16 ani, cari sunt declarați capabili de a dispune prin testament, însă numai pentru jumătate din bunurile de care după lege pot dispune majorii;

Considerând că această dispoziție nu suferă nici o modificare în casurile în cari minorul de 16 ani este o femeie emancipată prin căsătorie pentru că nici căsătoria și nici emanciparea prin căsătorie sau afară din ea, nu au nici o influență asupra dispozițiilor prevăzute de lege, în ce privește capacitatea de a testa;

Considerând că pe urma testatoarei rămânând un singur copil legitim, minora Felicia, numita testatoare dacă ar fi fost majoră putea să testeze, conf. art. 841 din Cod. civil, $\frac{1}{2}$ din averea sa, fiind-că este minoră, legatul ei este de $\frac{1}{4}$ din avere, așa cum a decis trib. prin sentința apelată;

Că de și Albuiescu, în subsidiar, a cerut să i se țină în seamă și să fie scăzut cu suma de 10330 lei pentru cheltuelile făcute de el cu boala și înmormântarea testatoarei, cu întreținerea și înmormântarea minoarei Felicia, însă o asemenea cerere nu se poate lua în considerație astăzi, întru cât astăzi Enacu Dănilă n'a dedus în instanță și nu s'a discutat de cât chestiunea în principiu cum să se considere legatul lăsat lui Albuiescu pentru $\frac{1}{2}$ sau pentru un sfert din averea decedatei, o asemenea cerere se poate face numai atunci când Dănilă va cere de la Albuiescu partea ce i se cuvine din succesiunea defunctei Eufrosina.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

(ss) El. G. Economu, P. Ionescu, I. Bălțeanu, Sp. Stătescu, I. Bastache.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția II

Audiența de la 13 Martie 1900

Președinția D-lui AT. G. KIVU, Președinte

Deciziunea corecțională No. 195

Marin Puicalău și Ion Tudose, condamnați în corecțional

Apel corecțional. — Retragerea acestui apel. — Dacă executarea sentinței condamnatoare curge în acest caz de la data pronunțării sau din ziua retragerii apelului.

Termenul începerii pedepsei în materie corecțională. — Hotărîre rămasă definitivă prin neapelare sau respingerea apelului. — Retragerea apelului. (Art. 33 C. p.).

1) Durata pedepsei când nu s'a făcut apel se calculează din ziua pronunțării hotărîreii, sau din ziua respingerei apelului când s'a făcut uz de această cale.

2) Retragerea apelului echivalează cu respingerea lui.

Curtea,

Având în vedere contestațiunea condamnaților Marin Puicalău și Ion Tudose, care tinde ca durata pedepsei dată lor prin hotărîrea No. 1285/99 a trib. Vlașca, să fie calculată din ziua pronunțării hotărîreii, iar nu din ziua când ei au retras apelul;

Considerînd că din contextul art. 33 C. p., rezultă într'un mod neîndoios că durata pedepsei trebuie a fi calculată din ziua pronunțării hotărîreii, când nu s'a făcut apel, iar dacă apelul a fost făcut din ziua respingerei lui;

Considerînd că apelul fiind devolutiv și suspensiv de executare, durata pedepsei nu poate să fie calculată de cât din ziua când judecându-se apelul, el a fost respins;

Considerînd că este inutil a se face o discuțiune între respingerea apelului și retragerea lui, de oare ce prin

facerea apelului suspendându-se de drept executarea hotărîrii apelate, retragerea apelului echivalează cu respingerea lui, că în de alt-fel de și această consecuență poate fi prejudiciabilă condamnaților, greșala nu poate fi de cât lor imputată, făcând un apel ne-uegetat.

Pentru aceste motive, Curtea în majoritate respinge contestația, etc.

(ss) M. Paleologu, At. Atanasovici, D. Giuvaru.

Opiniune

Asupra contestațiunii făcută de condamnații Marin Puicalău și Ion Tudose contra calculului de pedeapsă la executarea decisiunii No. 62 din 1900 a acestei Curți, prin care luându-se act de declarațiunea numiților condamnați, li s'a respins apelul făcut în contra sentinței No. 1285 din 1899 a trib. Vlașca;

Având în vedere cererea numiților contestatorî, aflați în stare de detenție preventivă, de a li se calcula pedeapsa de patru luni închisoare la care au fost condamnați prin menționata sentință din ziua pronunțării ei, iar nu din minutul retragerii apelului, după cum se prevede în mandatele de executare;

Considerând că legiuitorul prin art. 32 C. p. regulează epoca de când trebuie a curge penalitatea, atât când condamnatul a fost lăsat liber, când și în cazul când se află sub un mandat de arestare;

Considerând însă, că legiuitorul nu arată din ce zi trebuie a se socoti pedeapsa când condamnatul aflat în detenție preventivă își retrage apelul său se desistă de la recursul făcut;

Considerând că, relativ la recurs, în lipsă de o dispozițiune precisă, jurisprudența a admis, că de și decisiunea de condamnare nu rămâne definitivă de cât din ziua în care recurentul se desistă, totuși pentru că termenul de recurs e prea scurt, și prin urmare neîndestulător spre a se cerceta de către condamnat mai de aproape soarta ce ar putea avea recursul, s'a decis că atunci când recurentul convingându-se că s'a înșelat se desistă, recursul să se socotească ca ne-avenit și pedeapsa să curgă de la data decisiunii atacată în casațiune;

Considerând că aceleași motive găsindu-se și în cazul când condamnatul de la prima instanță își retrage apelul făcut, pedeapsa s'a calculat mai în tot-d'a-una de la data sentinței, iar nu din ziua când Curtea a luat act de retragerea apelului;

Considerând că în primele momente ale condamnațiunii condamnatul crezând poate că pedeapsa pronunțată în contra-i este ori nedreaptă sau exagerată, a putut să declare apelul, însă mai târziu când după o matură reflexiune dobândește încredințarea, că osândă nu va putea nici măcar reduce și își retrage apelul, de nu i s'ar ține în seamă timpul petrecut la închisoare de la pronunțarea sentinței până la retragerea apelului, ar fi a'i da pedeapsa lără să existe vre-o sentință judecătorească care să consacre această pre-uegire;

Că, în adevăr, hotărîrea primilor judecători este aceea care se execută într-o cât Curtea n'a intrat cătuși de puțin în examinarea ei, și cu toate acestea în sistemul contrar pedeapsa va începe a curge nu de la data sentinței ce o pronunță ei de la o epocă de multe ori foarte depărtată, când e aproape a expira termenul osândeii; că acest rezultat nu poate fi sancționat ca simplă eroare a condamnatului comisă cu facerea apelului, act inspirat poate de un sfătuitor neexperimentat, în momente critice, când temerea de osândă pronunțată i-a sdruncinat moralul, nu poate avea urmări așa de desastroase, în cât să'l conducă la aproape îndoită pedeapsă dată de primii judecători;

Considerând dar, că prin desistare, apelul socotindu-se ca inexistent, pedeapsa trebuie să curgă de la data sentinței ce a pronunțat-o, iar nu de la altă epocă mai mult sau mai puțin depărtată și arbitrară.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite contestația, etc.

(s) At. G. Kivu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MUSCEL

Audiența de la 10 Februarie 1900

Președenția D-lui RADU POPESCU, Membru de ședință
Sentința No. 33.

Zamfir Tucă cu Dumitru Dinu Soare

Prescripție. — Acțiuni reale și personale. — Dacă se prescriu, în ce condițiuni și prin ce termen. — (Art. 1890 Cod. civil).

Pământ rural. — Prescripție. — Dacă pământul dat sătenilor prin legea rurală se poate dobândi prin prescripție. — (Art. 7 din legea rurală din 1867 și art. 1 din legea interpretativă din 1879).

1) Toate acțiunile, atât reale cât și personale, pe care legea nu le-a declarat imprescriptibile și pentru cari n'a desfipt un termen de prescripție, se prescriu prin 30 de ani fără a se pretinde vre-un titlu și fără să se poată opune reaua credință.

2) Pământurile date sătenilor prin legea rurală din 1864 putend fi înstrăinate la alți săteni în condițiile acelei legi și ale legii interpretative din 1879, pot fi dobândite și prin prescripție de către cei ce le pot dobândi prin cumpărătoare.

S'a ascultat d-l N. Crasan din partea oponentului în dezvoltarea motivelor opozițiunii și d-l C. Em. Marinescu din partea intimatului în combateri.

Tribunalul,

Asupra opozițiunii făcută de Zamfir Tucă contra sentinței civile a acestui tribunal No. 149/99 prin care s'a respins în lipsă apelul făcut contra cărței de judecată No. 761/97 a judeului ocolului Podgoria;

Auzind susținerile părților și văzând actele din dosar precum și depozițiunile martorilor ascultați astă-zî;

Având în vedere că, în specie, prin acțiunea intentată la prima instanță, reclamantul Dumitru Dinu Soare, revendică de la oponentul de astă-zî Zamfir Tucă, proprietatea și posesiunea a 12 prăjini marî pământ rural, situat în comuna Leordeni, ce pretinde că i-a usurpat din pământul dat după legea rurală decedatului său părinte Dinu Soare;

Având în vedere că în apărarea sa pârâtul a opus astă-zî prescripțiunea basată pe posesiunea de 30 ani în dovedirea căreia s'a referit la martorii ascultați astă-zî;

Considerând că, după art. 1890 C. civ., toate acțiunile atât reale cât și personale pe care legea nu le-a declarat imprescriptibile și pentru care n'a desfipt un termen de prescripțiune, se prescriu prin trei-zeci ani fără a se pretinde vre-un titlu și fără să se poată opune reaua credință;

Că, în specie, din depunerile martorilor propuși de părți și ascultați astă-zî sub prestare de jurământ pe cruce conf. art. 196 Pr. civ., rezultă că petecul de pământ ce face obiectul acestui proces, în adevăr face parte din pământul dat după legea rurală lui Dinu Soare, autorul reclamantului în cauză; că în urma împroprietării, acest Dinu Soare a făcut un schimb verbal cu autorul oponentului Zamfir Tucă căruia i-a dat petecul de pământ în litigiu în schimbul altui petec de pământ; că în special martorii Simion Tiță și Gheorghe Vasile, arăt că Dinu Soare a cedat tatălui oponentului petecul de pământ în discuțiune în al 2-lea an de la împroprietărire și că de atunci și până în prezent pământul s'a stăpânit de oponent și autorul său; de unde rezultă că fiind notoriu că împroprietărirea efectivă a clăcașilor a avut loc în anul 1865 în anul 1866 autorul oponentului a intrat în posesiunea tere-

nului în litigiu ast-fel că în anul 1896 oponentul, el și autorul său, au împlinit o posesiune de 30 ani, asupra aceluși teren și prin urmare de oare-ce acțiunea în specie, se vede intentată în anul 1897 oponentul a prescrie proprietatea aceluși imobil;

Considerând că dacă se obiectează că, în specie, fiind vorba de un pământ dat după legea rurală, ca atare el este inalienabil și prin urmare, imprescriptibil, nu e mai puțin adevărat că atât legea rurală de la 1864 prin art. 7 cât și legea din 13 Februarie 1879 interpretativă a legii rurale prin art. 1 dă dreptul locuitorilor sătenii de a cumpăra pământ rural până la înlinderea de pământ recunoscută unui fost clăcaș de unde rezultă că dacă un sătean poate cumpăra pământ rural el poate și prescrie proprietatea unor asemenea pământuri;

Că, în specie, fiind necontestat, că autorul oponentului a fost sătean fiu de clăcaș este evident că el avea dreptul de a cumpăra pământ rural și prin urmare, putea să și prescrie;

Că, prin urmare, este admisibilă prescripțiunea opusă de oponent ca mijloc de apărare pentru conservarea dreptului de proprietate asupra terenului în litigiu, și dar, întru cât, a dovedit prin martorii ascultați că are o posesiune de 30 ani deplin asupra aceluși imobil, acțiunea reclamantului se privește neîntemeiată;

Că ast-fel fiind opozițiunea și prin consecvență apelul său a fi admise ca fondate;

Văzând și dispozițiunile art. 644 și 645 C. civ. și art. 157 și 140 Pr. civ.

Pentre aceste considerante redactate de d-l R. Popescu, membru de ședință.

Tribunalul admite de fondată opozițiunea, etc.

(ss) Radu Popescu, G. N. Andreiovic.

JUDECATORIA OCOLULUI IV, BUCUREȘTI

Audiența de la 4 Martie 1900

Cartea de judecată No. 996

Gustav Fink cu Iosefa Gardemitz

Poprire în mâna terților.— Contestație prematură. — Art. 399 Pr. civ.

Este prematură și inadmisibilă contestația făcută la o poprire în mâna terților, înainte de validarea acelei popririi; până la această dată, poprirea fiind o măsură asigurătoare.

S'au ascultat d-l avocat Al. Rozianu din partea intimată Iosefa Gardemitz care a obținut o poprire asigurătoare în mâinele Băncii Naționale pe salariul ce primește contestatorul Gustav Fink, susținând incidentul că în materie de poprire asigurătoare nu se poate face contestație de debitor, măsura asigurătoare nefiind o măsură de executare.

Contestatorul Gustav Fink susține că conform art. 998 Cod. civ. poate face contestație întru cât ceia ce i s'a poprit este salariu care nu se putea popri nefiind creanța din cele privilegiate de lege.

JUDECATA

Asupra contestației de față:

Având în vedere susținerile părților;

Având în vedere că intimata prin reprezentantul său cere respingerea contestației ca inadmisibilă, în speță fiind vorba de o poprire asigurătoare;

Având în vedere că din lucrările din dosar rezultă că intimata având a lua o sumă de bani cu o cambie protestată de la contestator, odată cu intentarea acțiunii a cerut a se face poprire în mâinele d-lui Director al Băncii Naționale pe a treia parte din salariu ce primește în calitate de funcționar, în această poprire se ridică contestația de față;

Considerând că o asemenea contestație, în speță, este

inadmisibilă și prematură de oare-ce poprirea este regulamentată de procedura ei specială, și legea nu prevede nicăeri că pe cale incidentală de contestațiune să se poată anula o poprire înainte de validarea ei;

Considerând că după dispoziția art. 455 Pr. civ. orice creditor posedând titlu contra debitorului său poate cere poprire asupra sumelor datorite de către un al treilea cu sau fără cauțiune după împrejurări, că în urma ordinului de poprire prin care se fixează ce sumă are a se popri în mâinele celui de al treilea părțile sunt citate spre a se da hotărârea de validare, și numai din acel moment poprirea din pură măsură, conservatoare și de asigurare devine prin efectul validărei intervenită o măsură de executare;

Considerând că așa fiind, cât timp în instanță este încă pendinte și hotărârea de validare nu este dată, nu poate fi acțiune de aplicarea art. 399 și urm. din Pr. civ. și contestația de față urmează a fi respinsă ca prematură.

Pentru aceste motive, în numele legii hotărăște:

Respinge contestația făcută de Gustav Fink contra popririi ordonată de această judecătorie în mâinele d-lui Director al Băncii Naționale a României pe salariul contestatorului ca prematură.

p. Judecător (s) B. Cantargieff

INFORMAȚIUNI

Un chiriaș poate instala telefonul în casa ce ține cu chirie fără autorizația proprietarului, sau cu alte cuvinte, proprietarul poate refusa chiriașului autorizația de a introduce telefonul, și în cas de refus din partea proprietarului, chiriașul se poate adresa la justiție spre a l silii pe proprietar să dea o asemenea autorizație?

Iată o cestiune nouă pe care de abia acum instanțele judecătorești au fost chemate să o rezolve, pentru prima oară, și nu la noi, ci în Franța, în împrejurările următoare:

D-l Guibert, proprietar la Boulogne-Sur-Seine, orășel lângă Paris, refuzase unuia din chiriașii săi, d-l Koenigtius, să iscălească în josul cererei ce acesta făcuse administrației telefoanelor pentru a-i introduce în apartamentul său firele telefonice și instalarea aparatului, cerere și autorizare ce această administrație cere în prealabil pentru a face instalarea telefonului.

D-l Koenigtius s'a adresat justiției cerând ca proprietarul, d-l Guibert, să fie obligat ca în trei zile de la data hotărârei să-i dea înscrisă autorizare pentru introducerea telefonului.

Secția a 7-a a tribunalului Seinei a admis cererea chiriașului motivându-și hotărârea sa pe considerantul că telefonul a intrat în obiceiurile noastre, și că așa fiind în lipsa unei clause prohibitive trecută în contractul de închiriere, instalarea lui a trebuit să fie presumată de părți în momentul semnării contractului.

Maî zilele trecute câte-va ziare colidiane de la noi au anunțat la informațiunile judiciare, că suprema noastră instanță judecătorească a stabilit o jurisprudență ce ni s'a părut foarte curioasă. Aceste ziare pretindeau cum că Curtea de casație a casat o decisiune a unei Curți cu jurați, după recursul unui condamnat, pe motiv că primul jurat fiind ciung, nu a putut pune mâna pe inimă la citirea verdictului.

Am cercetat la Curtea de casație și am dovedit că nici o dată nu s'a dat o asemenea hotărâre ce în adevăr ar fi fost stranie.

E de regretat ușurința cu care se aruncă în public informațiuni judecătorești ce sunt născocite de persoane ce poate nici nu știu unde este situat Palatul de justiție.